

Wychodzi dwa razy dziennie, a godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedzielę i święta wyciąga się raz na dzień rano.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 3 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazową 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 16; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazową wysyłkę dziennie DOPLACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

WYCHODZI DWA RAZY DZIENNIE.

Dziennik polityczny założony w r. 1893 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobniem pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz, — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski, w Warszawie Haasman, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opellik, M. Dakes, H. Schalek, E. Braun, Katschera & Schlerl, R. Mosse, Friedl, w Berlinie F. E. Coe, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14. Cité de Trévise, John F. Jones & Cie.

Nr. 396.

Kraków, sobota dnia 18 sierpnia 1906 roku.

ROK XIV.

„Gravissimo officio“.

W tygodniu poprzednim bism. Ojciec św. przemówił do biskupów francuskich w sprawie rozdziału kościoła a państwa w trzeciej rzeczypospolitej. — Dzienniki zagraniczne, a w ślad za nimi i nasze podawały treść tej encykliki, w kilku ważniejszych szczegółach. Dziś możemy się podzielić z Czytelnikami oryginalną i całkowitą treścią słów Ojca św.

Dziś oto wywiązujemy się z bardzo ciężkiego obowiązku na nas włożonego, obowiązku, podjętego względem Was w chwili, gdy po ogłoszeniu prawa o zerwaniu między Rzpl. francuską a Kościołem oświadczyliśmy, że w czasie stosownym wskażemy to, co będzie się nam wydawało za konieczne dla obrony i zachowania religii w Waszej ojczyźnie.

Pozwoliliśmy dać czekać Waszym pragnieniom nie tylko ze względu na znaczenie tej poważnej sprawy, lecz także i przede wszystkim na szczególną miłość, która wiąże nas z Wami i ze wszystkimi Waszymi potrzebami, z powodu niezapomnianych zasług oddanych Kościołowi przez Wasz naród. Potępiwszy zatem jak było naszym obowiązkiem, to prawo niesłuszne, zbadaliśmy z największą starannością, czy artykuły pomienionego prawa dadzą nam jakiegokolwiek sposobu do zorganizowania życia religijnego we Francji tak, ażeby zostawić nienaruszalnemi zasady uświęcone na których spoczywa święty Kościół. W tym celu podobało się nam wziąć pod uwagę również zdanie biskupów i oznaczyć dla Waszego zgromadzenia ogólnego punkty, które powinnyby były być głównym przedmiotem Waszych obrad. I obecnie znając Wasz sposób patrzenia jak również zapamiętanie znacznej liczby kardynałów, po dojrzałej rozprawie i ubłaganu najgorętszymi modłami Ojca świętości widzimy, że powinniśmy zupełnie potwierdzić naszą powagą apostolską postanowienia prawie jednomyślne Waszego zgromadzenia.

Dlatego też, co się tyczy zgromadzeń wyznaniowych takich, jakie nakłada prawo, postanawiamy, że one stanowczo nie mogą być tworzone, gwałciłoby bowiem zasady św., które są ściśle związane z samym życiem Kościoła.

Odrzucając zatem te stowarzyszenia, które świadomość obowiązku zabrania nam uznać, wydaje się słuszne, zbadać, czy jest możliwe zastosować zamiast nich, jakiś inny rodzaj zrzeszeń zarówno legalny i kanoniczny i ochronić tym sposobem katolików francuskich od poważnych zawiązków, które im grożą. —

Zapewne nie nas tak nie niepokoi, jak te możliwości zawiązków i oby podobało się Niebu, abyśmy mieli pewne słabe nadzieje, że będziemy mogli nie naruszając praw boskich dokonać tej próby by wyzwolić w ten sposób naszych synów ukochanych od obawy tyłu i tak wielkich doświadczeń.

Ponieważ jednak nadziei tej nie posiadamy ze względu, że prawo pozostaje takim, jakim jest oświadczać, że niedozwolone jest próbować tego innego rodzaju zrzeszeń, dopóki rodzaj ten nie ustanowi w sposób pewny i prawny, że boski ustroj kościoła, prawa nienaruszalne na arcykapłana rzymskiego i biskupów, zarówno, jak ich władza nad dobrami, koniecznymi dla Kościoła,

zwłaszcza nad świątyniami będą nieodwołalnie w tych stowarzyszeniach zupełnie bezpieczne.

Chcieć przeciwnego nie możemy bez zdrady świętości naszego obowiązku, bez sprowadzenia zguby na Kościół we Francji

Pozostaje Wam zatem, bracia szanowni, wziąć się do dzieła, przedsięwziąć wszystkie sposoby na jakie prawo dozwala wszystkim obywatelom w celu zorganizowania kultu religijnego. Co do nas, nie pozwolimy Wam nigdy czekać w sprawie tak ważnej i pięknej na naszą pomoc. Oddaleni ciałem, myślą i sercem będziemy przy Was. Będziemy Wam pomagali w każdej okoliczności Naszą radą i powagą.

Ciężar ten, który wkładamy na Was pod natężeniem miłości Naszej do Kościoła i ojczyzny, przyjmijcie odważnie. Resztę powierzcie dobroci przewidującej Boga, na którego pomocy w chwili, gdy zechce — mamy silną w to wiarę — nie będzie Francji zbywało.

Nie trudno przewidzieć, jakie będą przeciw temu postanowieniu naszemu i rozkazom Naszym zarzuty wrogów Kościoła; oni będą usiłovali wytlómaczyć ludowi, że my nie mamy na celu jedynie zbawienia Kościoła we Francji; żeśmy mieli zamiary inne, obce religii, że forma republikańskich rządów we Francji jest nam nienawistną i że my dopomagamy sobie, dla obalenia jej wysiłkami stronnictw jej przeciwnych; że my odmawiamy Francuzom tego, co Stolica Święta przyznała bez trudności innym.

Na te i tym podobne zarzuty, które będą rozsiewane wśród ogółu celem rozdrażnienia umysłów, wskazujemy już teraz z całym naszym oburzeniem, jako na fałszywe; na Was też, bracia szanowni, jak i na wszystkich ludzi szlachetnie myślących spada obowiązek odparcia ich, ażeby nie wprowadziły w błąd prostaczków i nieświadomych.

Co się tyczy zarzutu szczególnego przeciw Kościołowi, że gdzieindziej wykazał się w wypadkach podobnych bardziej, aniżeli we Francji skłonny do przystosowywania się, powinniście wytłómaczyć, że Kościół postępował w sposób ten dla tego, że położenie było zupełnie inne, że przede wszystkim atrybucje boskie hierarchii były do pewnego stopnia uszanowane. Jeśli państwo jakiegokolwiek oddzieliło się od Kościoła pozostawiając mu wyjście w wolności spójnej dla wszystkich i rozporządzalnością swobodną dobrami, bezwzględnie działało z niejednego tytułu niesłusznie; nie można jednak powiedzieć, że stwarzało Kościołowi położenie całkowicie nie do zniesienia.

Tymczasem zupełnie inaczej jest we Francji; autorzy tego prawa niesłusznego chcieli uczynić z niego prawo nie separacji, lecz — opresji. Tak, oświadczały pragnienie pokoju, obiecywały porozumienie, a wytaczają religii narodowej wojnę bezlitosną, rzucają zarzewie niezgód najbardziej gwałtownych i popychają w ten sposób jednych obywateli przeciw drugim ku uszczerbkowi wielkiemu — jak widzi to każdy — samej sprawy ogólnej.

Z pewnością będą się wysilali na zrzućcie na nas winy tego zatargu i tego zła, które będzie jego następstwem, każdy jednak, kto bez uprzedzenia rozpatrzy fakty, o których mówiliśmy w 8-ej Enkllice *Vehementer nos*, będzie mógł się przekonać, czy my zasługujemy na najmniejszy choćby zarzut, my, którzy po znoszeniu cierpliwie niespra-

wiedliwości po niesprawiedliwości przez miłość dla ukochanego narodu francuskiego, jesteśmy w końcu wyzwani do przekroczenia świętych i ostatnich granic naszego obowiązku apostolskiego i oświadczamy, że przekroczyć ich nie możemy, czy też prędzej wina całkowita należy do tych, co z nie nawiści dla imienia katolickiego doszli aż do takich ostateczności.

Katolicy francuscy, jeśli chcą nam naprawdę okazać posłuszeństwo i przywiązanie, niech walczą dla kościoła wedle ostrzeżeń, które już byliśmy im dali, t. zn., z wytrwałością i dzielnością, unikając w każdym razie sposobów podstępnych. Bo też nie przez gwałt, lecz przez niezłomność uda się im — zamykając się w słusznym swym prawie jak w twierdzy — złamać upór wrogów; niech rozumieją dobrze, jakieśmy już powiedzieli i powtarzamy raz jeszcze, że wysiłki ich pozostaną bezużyteczne, jeśli nie zjednoczą się w porozumieniu doskonałym dla obrony religii. Mają teraz orzecze nie Nasze w sprawie tego prawa złowrogiego, powinni zastosować się do niego z całego serca, bez względu na to, jakie do chwili obecnej podczas całego sporu były poglądy tych lub owych, niech nikt nie pozwoli sobie — zaklinamy ich wszystkich — ranić kogokolwiek pod pozorem, że jego sposób patrzenia jest najlepszy. Niech nauczą się, co może porozumienie chęci i zjednoczenie sił od wrogów, i tak, jak ci potrafili wycisnąć na narodzie piętno tego prawa zbrodniczego, niech nasi zwolennicy przez zgodę między sobą potrafią zmyć je i usunąć.

W ciężkiej próbie, jaką przeżywa Francja, jeśli ci wszyscy, którzy chcą ze wszystkich sił obronić najwyższych dóbr ojczystych, będą pracowali, jak winni, zjednoczeni pomiędzy sobą, z biskupami swymi, i z Nami, dla sprawy religii, dalecy od utraty nadziei, ocalenia Kościoła we Francji można spodziewać się, przeciwnie, że wkrótce On zostanie podniesiony do godności i pomysłności pierwotnej. Nie wątpimy zupełnie, że katolicy dadzą zadośćuczynienie całkowite przepisom naszym i pragnieniom i tak też będziemy się starali gorąco o pozyskanie dla Niech za pośrednictwem Marji Dziewicy Niepokalanej, pomocy Dobroci Boskiej. Jako rękojmię darów niebieskich i na dowód naszej dobroci ojcowskiej dajemy Wam z sercem pełnego szanowni bracia i całemu narodowi francuskiemu — Błogosławieństwo apostolskie.

Dane w Rzymie, w sierpniu w dzień św. Wawrzyńca męczennika w MCMVI 4 pontyfikatu naszego

Pius P. P. X.

Z WARSZAWY.

Cała Polska ze drżeniem czeka dziś na każdą wiadomość nową z Warszawy. Każdy dzień, za sprawą bezmyślności seccjalistów, przyniesie może nowe, straszne szczegóły. Dziś już zresztą nie potrzeba i nowego występu „rewolucyjnego“, dziś, po dniu 15 sierpnia już sam rząd rosyjski potrafi stwerczyć warunki takiego stanu, w którym życie człowieka stanie się wprost niemożliwym.

Dzisiejsze telegramy ranne doniosły o nowych bombach, tym razem z dobroczynnej ręki „bojowej“ rzuconych już nie w przedstawicieli rządu, lecz w domy spokojnych obywateli. At-

mosfera zbrodniczej bezmyślności rodzi zazwyczaj nowe zbrodnie i nową bezmyślność.

O wypadkach, o szczegółach okropnego dnia środowego nadchodzą coraz dalsze szczegóły.

Korespondent „Dziennika Poznańskiego“ (F) podaje wrażenia z przebiegu mordów i pierwszy nastrój stolicy po dniu:

„We wszystkich wypadkach podziwiać można było istotnie wyjątkowo zimną krew i wprawę w mordowaniu ludzi, oraz celność strzałów z rewolwerów systemu Browninga, ze strony „towarzyszów partji bojowej“. Zarazem był to dowód oczywisty, że wszelkie środki bezpieczeństwa, jakie obmyśliła władza, aby ochraniać, już nie tylko mieszkańców, ale policję, do niczego nie prowadzą. Dawniej wybijano policjantów, obecnie policjantów i ochraniających żołnierzy — Parę faktów.

Na rogu Nowego Świata i alei Jerolimskiej, gdzie na trzech rogach znajdują się trzy kawiarnie: Nadświdrzańska w ogrodzie, Udziałowa i Gablera na dwóch przeciwległych narożnikach, a na czwartym mieści się rządowy gmach izby obrotowej — stoi posterunek z dwómi policjantów i czterech żołnierzy. Jest to jeden z najbardziej ożywionych punktów miasta. Około południa do policjanta przy kawiarni Udziałowej ktoś strzelił i zabił go na miejscu. W tej chwili żołnierz z patrolu, stojący obok, zniżył ka rabin do strzału. Ale zanim się przymierzył, już padł sam trupem od kuli otrzymanej z tyłu głowy. Chciał go pomścić drugi żołnierz. W tej chwili jednak wyrwał mu ktoś broń z ręki i po łamał o bruk. Wszystko to było dziełem kilku sekund. Dwaj drudzy żołnierze, policjant na przeciwległym chodniku i żołnierz rozbrojony, widząc to uciekli. Po chwili zjawił się drugi patrol i zabrał dwa trupy.

Na rogu ulicy Marszałkowskiej i Erywańskiej, a więc o kilkadziesiąt kroków od bramy o grodu Saskiego, przedchodził jeden z aktorów teatrów rządowych. Przystąpił do niego pan jakiś bardzo pięknie ubrany i rzekł półgłosem:

— Idź pan stąd na bok!...

„Artysta schronił się do bramy. Ale wchodząc, obejrzał się i widział następującą scenę. Do policjanta stojącego obok na rogu, podszedł ten sam pan o kilka kroków, strzelił, policjant padł na miejscu, a sprawca spokojnie i nie zwracając nieczyjej uwagi, podszedł na drugą stronę ulicy, tam zmieszał się z publicznością — i zni-

knął. Również i tu po upływie kwadransu zjawilo się wojsko, które uprzątnęło trupa. Sceny takie wszystkie do siebie zbliżone, powtarzały się mniej więcej do godziny 4 po południu.

Wtedy nastąpiła reakcja ze strony władzy. Najpierw miasto zarościło się wojskiem konnym i piezsem. Bramy domów kazano pozamykać. Prawie wszystkich przechodniów rewidowano. Przytem, jak nikt nie widział, żołnierze rabowali pieniądze, znalezione po kieszeniach. Tak bywa zawsze, skoro armja bohaterska w rzezwkracza. Opornych przebija się wtedy bagnietem, a żołnierz zwykle bierze nagrodę za „dzielność“. Przy cyrkule policyjnym na ul. Chłodnej, wojsko, skoro przyszło pod lokal policyjny (sprawy dawno zbiegli), gdzie rzucano dwie bomby, zaczęło sobie strzelać w ulicę. A ponieważ równocześnie ludzie zaczęli wychodzić z kościoła św. Karola Boromeusza, rewidowano, aresztowano, bito korbami. Rezultat:

„ Około godziny 11 w nocy miasto było puste, na ulicach ustał wszelki ruch i życie, sklepy i restauracje pozamykano — a na ulicach miasta było zabitych, rannych lub ciężko potłuczonych przez wojsko, przeszło 200 osób.

Ten tryumf zawdzięczamy znów naszym polskim socjalistom, działającym równocześnie z „partją bojową“ drugiego stronnictwa, to jest „Proletariatu“, a prawdopodobnie i żydowskiego „Bundu“. A wszystko w celach „wolności pracującego ludu.“

Liczba aresztowanych wynosi przeszło 1000.

Dzisiaj względny spokój. Ruch zwyczajny, choć trochę mniejszy. Miasto roi się od wojska.

„Podróżnych, przybywających kolejami, na wet z zagranicy, rewiduje wojsko na dworcu. Wstęp na dworzec dla publiczności bez biletów wzbroniony. Takie są rezultaty „walki o wolność“ z jednej strony, niedołęstwa i dzikości bezmyślnej z drugiej.“

Strzały do procesji.

We czwartek wieczorem na ulicy Wolskiej przyszło do tragicznego zajścia, które pociągnęło za sobą nowe liczne ofiary. Pisma warszawskie podają o tem następujące szczegóły:

We czwartek około godz. 7 wieczorem, do granic miasta zbliżała się kompanja patników z Rokitna. Około nowego kościoła wolskiego na szosie kompanja zatrzymała się, by przy wejściu do miasta nieco schludniej się odziać, a

przytem zwinąć pacierz wieczorny. Tu na kompanję czekał spory zastęp osób, które przyszły na spotkanie swych znajomych i krewnych. Po godzinnym wypoczynku kompanja stanęła w ordynku, na przedzie obraży i feretrony, dalej w szeregach wierni i z pieśniami pobożnymi w ruszono do miasta. W ten sposób szczęśliwie kompanja minęła rogatki. Lecz gdy zbliżała się do domu Nr. 52 przy ul. Chłodnej, nieopodal Wroniej, stało się coś niespodziewanego.

Oto wyszedł w stronę kompanji z chodnika jakiś wyrostek lat około 18 i zapytał najbliższych idących, czy to kompanja, a otrzymawszy odpowiedź twierdzącą, rzucił na ziemię jakiś pocisk wybuchowy, który, eksplodując z hukiem, silnie poranił dwóch patników. Łotr, cisnąwszy pocisk, uciekał, a w strasnym popłochu, jaki się wywiązał, mimo pogoni kilku mężczyzn, którzy rzucili się za nim, zdołał zniknąć bez śladu.

Jakiś człowiek, który pobiegł za nizekzemnikiem, chcąc go powstrzymać, chwycił go nawet za rękę — było jednak zapóźno. Petarda wybuchła, alarmując znajdujące się na okół patrole.

Gdy rzęgli się odgłos wybuchu, patrol, znajdujący się na środku ulicy Chłodnej, sądząc, że to do niego strzelają, dał salwę w kierunku patników.

Co się dalej działo, łatwo sobie wyobrazić. Tłumy rzuciły się beładnie do ucieczki, zdobywając bramy sąsiednich domów, niestety, poza mykanę, a większość, ratując się przed strzałami, rzuciła się plackiem na bruk, przyczem po rzuceno obraży i choragwie.

Za chwilę żołnierze skierowali strzały na dom Nr. 22—24, silnie ostrzeliwując go, zapewne w przekonaniu, że stamtąd pochodziły domniemane strzały, lecz dzięki temu, patnicy zdołali się rozproszyć.

Tem tylko należy tłumaczyć, że ilość osób poranionych i zabitych jest względnie niewielka, mogłaby być bowiem o dziesięćkroć większa, gdyż na odgłos pierwszej salwy, patrole, znajdujące się na Woli, dały od siebie również salwę w stronę tłumu, i nieszczęsna kompanja wzięta została w dwa ognie.

Na miejsce wypadku przybyło wojsko piezse i kozacy na koniach, którzy zamknęli wszystkie wyloty ulic sąsiednich.

Wówczas pomyślano o ratunku nieszczęsnych ofiar straszliwej pomyłki. Wezwano na

Palle Rosenkrantz.

Tajemnica leśnego jeziora.

(Przekład z duńskiego)

Na trzeci dzień, w południe, kiedy dokończył odpisu ostatniego listu zjawił się u niego wójt, a miał minę tak uroczystą, jakby przynosił ważną nowinę. „Panie poruczniku“, rzekł, „stara matka Bengt zachorowała ciężko. Posłała po pastora i po mnie. Przyszło mi na myśl, że może pan porucznik zechce udać się zemną, gdyż może tam paść to, albo inne słowo, mogące mieć to, albo inne znaczenie. —

Holst zerwał się z miejsca gotowy do drogi. Naturalnie byłoby to dla niego bardzo ważnem gdyby stara kobieta powiedziała coś w swej ostatniej godzinie, bo że była ostatnią, o tem nie wątpiono. —

Niezadługo wstępował do małej izdebki, w której na ubogim łóżku konała staruszka, a pochylony nad nią pastor udzielał jej sakramentu komunii świętej. —

Holst i wójt stali w milczeniu. Kiedy zakończył się uroczysty obrzęd, staruszka skinęła na wójta i spojrzęła z słabym uśmiechem. „No wujcie, udaję się w daleką podróż. Może zobacze małą Annie wprzód niż wy. Śnić mi się tej nocy, kiedyście to mówili o przybyciu z Danii, że mała Annie wyruszyła już przedemną.“

Głos jej brzmiał dość silnie, a wzrok napotkał postać Holsta. „Aha, to może ten cudzoziemiec, co przywiózł wiadomość o Annie“. Wójt potwierdził. Konająca kobieta, nie zwracając uwagi na obecność Holsta, przywołała wójta bliżej do siebie i mówiła szeptem: „Wujcie, skoro już umrę, wyjm z tej jedynej szuflady list, który tam leży, i poslij według adresu.“ Przywołała wójta jeszcze bliżej i wyszeptęła ledwie już dosłyszalnym głosem: „Nazwisko człowieka, o którego tak często dopytywaliście się wójcie, jest Arvid Ankerkrone, lecz nie mówcie tego nikomu na świecie, a list mu odeszlizcie“. Holst słyszał

Głos staruszki stawał się coraz słabszym, a padła w drzemkę, a kiedy po kwadransie nadszedł lekarz, już nie żyła. Holst i wójt wracali do domu. Holst zapytał, czy staruszka uczyniła jakie zeznania, lecz wobec widocznej niechęci wójta, do dania odpowiedzi, zaprzestano o tem mówić. — Tegoż wieczora, na odjeździe, Holst, dziękując swemu gospodarzowi za gościnność, chciał zapłacić za swoje utrzymanie, lecz wójt nie chciał słyszeć o przyjęciu pieniędzy. Natomiast zdradzał wielki niepokój. Holst zauważył, że wpada w coraz większą niepewność, co począć z listem, wyjętym z komody staruszki. — Z jednej strony sądził, że należy wręczyć go Holstowi, tem bardziej, że to była sprawa służbowa i nieprawidłowe postępowanie mogło ściągnąć na niego nagane przelożonych, z drugiej, chciał zadość uczynić prośbie umierającej. Holst widział to jego wahanie się i wyzyskał je dla osiągnięcia zamierzonego celu. Przy pożegnaniu odezwał się do wójta: „A nie zapomnij pan o liście, danym przez staruszkę“. Wójt uczynił szybki ruch. „Czy pan porucznik życzy abym odesłał go sędziemu, albo może —“ „Nie odrzekł Holst spokojnie, „proszę odesłać list rotmistrzowi Ankerkrone i zachować miłezenie o Annie, aż do dalszych dyspozycji“. Wójt drgnął. „Tak jemu“ powtórzył Holst. Namyslał się chwilę, potem wziął z biurka kawałek papieru, nakreślił wyraźnem pismem:

Bäckaryd d. 16 czerwca 1902.

Kochany przyjacielu! Wraz z tym listem z zagrobu przyjm moje pozdrowienia. Spotkamy się niebawem, a tymczasem bywaj mi zdrów.

Twój Eigel Holst.

i podał go wójtowi. Ten przeczytał i spoglądał na kartkę osłupiałym wzrokiem. Holst z uśmiechem zażądał urzędowej koperty, zaadresował ją do rotmistrza Ankerkrone i rzekł wesoło do wójta: „Proszę odesłać natychmiast list według adresu i dzięki za wszystko“. — Wózek podjechał przed ganek i wkrótce potoczył się równie w stronę Ljunby. Wójt długo przeprowadzał go oczami, aż pokiwując głową wszedł do domu. List odszedł następną pocztą, a o dedektywie i Annie wójt nie pisał ani słówkiem.

X.

Adwokat Karlkvist mieszkał w Christiansstad i był, jak to Szwedzi mówią, sznapsjurystą. Nie miał żadnych egzaminów, co nie przeszkadzało mu być przebiegłym, zręcznym człowiekiem. Cieszył się zaufaniem chłopów i rzemieślników, z powodzeniem prowadził ich sprawy i chował do kieszeni ich pieniądze.

Miejscowi prawnicy spoglądali na niego z góry, lecz on śmiał się z tego, zarabiając sporo. Ponieważ miał opinię zdolnego człowieka, więc patrzone przez palce, że sam zamianował siebie adwokatem. Holst zastał go w biurze, bardziej podobnem do kantoru stręczęni, niż do biura adwokackiego. Niewyraźność stanowiska tego człowieka sprawiła, że Holst nie wiedział początkowo jak z nim przystąpić do rzeczy. Siedzieli tak kilka chwil naprzeciwko siebie. Karlkvist mógł liczyć czterdzieści parę lat, był małego wzrostu, gładko wygolony, z małemi przenikliwymi oczami i wyglądał jak chłop w miejskim stroju.

— Chciałbym pomówić z panem o Annie Cederland“, zaczął Holst. Adwokat zmrużył oczy.

— Annie? — nie znam takiej.

— Annie Beutson — może osoba ta znana jest panu pod tem nazwiskiem.

Adwokat potrząsnął głową.

Holst nie dał się zbić z tropu i ciągnął dalej grzecznie:

— Jeżeli pan woli, żebyśmy ją nazywali panią Annie Sjöström, to chętnie na to przystaję. — Nie znam żadnej damy z tem nazwiskiem, odrzekł adwokat.

Mały odcień w głosie mówił Holstowi, że człowiek ten kłamie, ciągnął więc spokojnie dalej:

— Nie dziwnego gdyby panu te nazwiska były nieznanemi, gdyż dama ta nosiła ich więcej, niż trzy. Rzecz gżecz główna w tem, że wiem od niej, iż pan ją znasz, mniejsza więc o nazwisko.

Kalkvist obracał w rękę halet wizytowy, który Holst mu wręczył.

(Ciąg dalszy nastąpi).

miejsce wypadku trzy karetki Pogotowia poczęły nieść pomoc rannym.

Wśród poranionych jest kilkanaście osób, których nazwiska dostały się do wiadomości publicznej. W gruncie rzeczy jest jednak daleko więcej rannych, z wielu domów bowiem wzywano ustawicznie telefonem pomocy Pogotowia.

Wśród rannych znajduje się także ów czło- wiek, który usiłował powstrzymać nędznika rzucającego petardę. Zgłosił się on sam na stację pogotowia, silnie poturbowany i opowiedział że zaraz po wybuchu petardy podbiegli do niego żołnierze i obili go kolbami.

Wśród licznych komentarzy o przyczynie katastrofy, mówiono także o strzałach prowoka- cyjnych z balkonu jednego z domów przy ul. Chłodnej do patrolu, który szedł przed kom- panją, w kierunku kościoła, czem spowodowano katastrofę.

Po strzałach tych wyludniła się zupełnie cała dzielnica, gdyż wojsko aresztowało każdego napotkanego przechodnia.

Także sąsiednie ulice zamknęło wojsko, re- widując przechodniów, zatrzymując dorożki. Rewizja taka spowodowała przykre zajście na ul. Elektoralnej. W dorożce jechał p. Michał Wyplasz, przedsiębiorca budowlany. Dorożka- rza zatrzymali kozacy, z powodu jednak ślizkie- go po deszczu bruku, nie zdołał on dorożki za- hamować natychmiast. Wówczas wehikuł za- trzymano przemocą, wywleczono z niego pana W. (chorego) i obito go nahajkami. Z dorożka- rzem rozprawiono się w ten sam sposób, dlatego, że natychmiast nie przystanął.

Już o godz. 9 wieczorem Warszawa wygląda- ła, niby wymarłe miasto. Z wyjątkiem kilku ulic głównych, gdzie raz po raz przewinał się ktoś piechotą, lub dorożką, w ogromnej więk- szości dzielnice ustał wszelki ruch: pozamykano wszystkie sklepy, nie krążyły dorożki, nie uka- zywał się żaden przechodzień.

Jedynym objawem życia były rzadkie świa- tła w oknach i posterunki wojskowe na rogach

ulic. Miasto przypominało chwilę największych obostrzeń stanu wojennego.

Po ulicach krążyły w dużej liczbie patrole, rewidując nielicznych przechodniów.

W okolicy wolskiej aresztowano wiele osób. Teatry warszawskie grały wczoraj przy pu- stych krzesłach. W teatrze Wielkim stan kasy wykazywał dwadzieścia parę rubli.

Echa „krwawej środy“ w Warszawie.

Według danych policyjnych okazuje się, że we środę 15 bm. od kul karabinowych zginęło 18 osób. Oprócz tego w szpitalach od ran otrzy- manych zmarło 5, ogółem zatem zginęło 21 osób ewilnych.

Liczba rannych nie da się sprawdzić.

Po zajściach w Łodzi.

Wczoraj specjalna komisja z prezydentem miasta na czele oglądała dom, w którym mieści- się cyrkuł III, i orzekła, iż spustoszenia, wyrzą- dzone przez bomby, są tak duże, że dom musi być gruntownie przebudowany, a wszyscy lokatorowie i cyrkuł usunięty niezwłocznie.

Jak się teraz okazuje, podczas strzelaniny śro- dowej, postrzelono przy ulicy Benedykta poddane- go angielskiego, montera, Hermana Rochera; któ- remu musiano amputować nogę. Rodacy Rochera poddani angielscy, zamieszkali w Łodzi, zwrócili się w jego imieniu do konsula angielskiego w War- szawie o poczynienie odpowiednich przedstawień urzędowych, a zarazem zgłosili pretensję za kale- ctwo w sumie 50.000 rubli.

Z prowincji.

Jak się okazuje, w krwawą środę dnia 15 bm. nietylko w Warszawie, Łodzi, Radomiu i Włocław- ku wykonano zamachy na policję, ale także w wie- lu miastach, miasteczkach i nawet wsiach provin- cji zabito lub poraniono wielu żandarmów i stra- żników ziemskich. „Warsz. Dziennik“ podaje na- stępujące zestawienie tych zamachów.

W G o m b i n i e (powiat gostyński) około go- dziny 11-ej przed południem, kilku uzbrojonych ludzi zabito w różnych częściach miasta dwóch młodszych strażników ziemskich.

W pobliżu K i e r n o z i około godz. 8-ej zra-

na dwóch ludzi zabito młodszego strażnika ziem- skiego.

W Ł o w i e z u, o godzinie 9-tej wieczorem w ogrodzie miejskim zabity został strażnik ziem- ski. Jednocześnie ciężko raniono na placu drugie- go strażnika i dano kilka strzałów do zarządu zan- darmerji. Sprawców zamachu nie wykryto.

We wsi D o b r o s z e c i u ludzi uzbrojonych w rewolwery zabito wieczorem jednego strażnika i ranilo drugiego, wysłanego z patrolem wojsko- wym.

We wsi S a n n i k a c h, w powiecie gostyń- skim, o godzinie 9 wieczorem zaraz po przejściu patrolu wojskowego, zabity został strażnik ziem- ski.

W K u t n i e około godziny 10-ej wieczorem, raniony został trzema kulami podoficer żandar- merji. Sprawcy zamachu zbiegli.

Pod S o k o ł o w e m z przejeżdżających fur- manek dano kilka strzałów rewolwerow. do star- szego strażnika ziemskiego. Strażnik ma pogruch- otane obie nogi.

W C z a r n e j S t r u d z e przy restauracji kolejki radzyńskiej, zabito o godz. 10-ej stra- żnika ziemskiego.

W B ł e s z n i e pod Częstochową, zabito strażnika.

We W r z o s o w i e zabito strażnika. Czte- rech sprawców zamachu ujęto.

W C h e ł m i e raniono strażnika. Sprawcy zamachu zbiegli.

W S z y d ł o w c u zabito jednego strażnika, a drugiego raniono.

Zarządzenia represyjne.

Z powodu ostatnich wypadków, tymczasowy jen. gubernator Warszawy wydał następujące zarządzenia represyjne:

Bramy we wszystkich domach mają być zamykane o godz. 7-ej wieczorem.

Zakłady handlowe i przemysłowe mają być zamykane: restauracje 1-go rzędu — o godz. 12 w nocy; restauracje 2-go rzędu — o godz. 10 wieczorem, i restauracje 3-go rzędu — o godz. 8 wieczorem; cukiernie, prowadzące handel trun- kami — o godz. 10 wieczorem, pozostałe cukier

Ewa Łuskińska.

„PANI“.

5) Ciąg dalszy.

Co gorzej, ani się spostrzegłam, jak ty mę- zu, stałeś mi się obcy — i ja obcą ci się z każdym dniem stawałam. Niema, żarłoczna niepojęta przepaść otwierała się u stóp naszych, ciągnęła je w dół, a myśmy odtąd poczęli zsuwać się w nią bez rady, sił, nawet bez głosu — —

Dla złych dróg i troski o niemowlę moje nie mogłam zaraz wybrać się do matki — choć tak bardzo tego łaknęłam — o! bo tam, przy jej ser- cu, była jedyna lecznica na te bóle, na które świat nie ma lekarstwa. —

Jedyną pociechą, w długich, bezsennych noc- ach jakie spędzałam przy słabującym biedac- twie mojem — były ciche marzenia i śluby, ja- kie czyniłam Bogu i Ojczyźnie mojej za łaskę oglądania jej niw, jej bruzd, jej ran... —

Zbliżałam się wówczas sercem do tej war- stwy przyziemnej, którą zobaczyłam raz pierw- szy tam, w Paryżu — i dojrzałam, jako w niej leżą pokłady drogocennej rady, zmieniające for- macje ziemi, jako ci nędznicy są prochem świata, co go jedna iskra w płomień roznieca, i tyrany zglądza. —

Lecz tyś już dostrzegł zmianę jaka się we mnie, słabej, dokonała, na twoją stronę. Z nie- zrównanym mistrzostwem zmieniłeś rolę:

— Marjo — rzekłeś pochylając czoło, z przejmującym akcentem i wzrokiem — nie osz- czedzasz mnie zaprawdę — odkądże to, jak sam poram się z falą złego losu, odkądże to, jak serce twoje odwróciło się odemnie! Ja się nie na- rzucam. Walczę i cierpię — potrójnie samotny! Bo ty już dzieciom bronisz do mnie dostępu, jak wrogowi, jak katu. A przecież jeżeli ty jesteś ich matką — to ja ojcem — Cóżem ci zawinił?

A ujrawszy z pod rzes, że chyłę się drżąca — wyciągnęłeś ku mnie ramiona. —

— Droga moja! Jeśli we mnie dusza martwie- je i gnije, jak bagnisko, to dlatego, że na nią zdawna promień swej miłości nie padł! Wróć

mi siebie! Ja skrećam się w dumnej tęsknocie, jak wąż od żaru — Mnie nie żyć bez ciebie, księżno... —

Zwyciężona, miłosna, osunęłam ci się w ra- miona. —

....Nazajutrz — zęgnęłam was synowie moi w pierwszą podróż w życiu — daleką, nienawist- ną — bezemnie. Wy zaś wyrwaliście się od serca matki — chcąc lecieć, jak młode jastrzę- bie. —

Starszy — ty, Witoldzie, chyba z żył moich wysłałeś miłość dla ojca i uwielbienie. On był ci wyrocznią, ku niemu patrzyło wечно twoje pyszne oko, ta sama świeciła ci z czoła gwałto- wność i duma, ten sam upór żelazny — od niego oczekiwaleś kierownictwa swych kroków. I słu- sznie! Wszak tyś był najbardziej jego!

A ty Jasku — ukochałeś mnie więcej może. Słodszy byleś i bardziej dziecięcy — ale twoja złotopióra fantazja — twoja pustota roztrzepa- na — nęciła cię — rwała — w świat cudny, nie- znany — —

I ciężkimi sercem całowałam wasze głowy, nie mogąc oderwać ust, ni duszy — ażeście mi się z rąk niecierpliwych wydarli — czempredzej za oj- cem wybiegli. —

Turkot powozu przetoczył się po mym zbola- łym mózgu, a kiedy szłam z powrotem przez sa- lony rażące zbytciem wczorajszego urządzenia, echa kroków moich po posadzce, wracały do mnie głuche i przelękłe, jak z wnętrza grobu... —

...Kilka dni minęło. Jednego wieczoru niepo- kój szamocący się we mnie, wzniósł się tak, że sa- motność stała mi się nie do zniesienia, serce koła- tało mi w piersi, straszły mnie stare portrety na ścianach, a w parku drzew jęczące pokłony, jakby szatany luštali się na gałęziach — i nie- nawet słodkie niemowlę moje, nie mogło ukoić tej boleści, od której mleko wyszło mi w piersi tego wieczoru — —

Zdawało mi się, że gdzieś, w przestrzeni, coś się dokonało strasznego, — jakieś przeobra- żenie na ziemi i niebie, o którym jeszcze nie wiem i zgoła wyobrazić sobie nie mogę, jakim- by być mogło — ale gdy jutro na świat spojrzę, wszystko inne będzie naokół.

Coś się zataiło w kątach — jak obłęd.

Uniosłam niemowle moje z kołyski takim rzutem, jakby mi je upiory pochwylić miały i tuląc usta zbieżne nieludzkim łękiem do nad- bnych dziecka policzków — usiadłam na naszym wielkim łożu, w kącie pod kotarą — w ciemno- ści się tając. — — —

Mijały chwile....

Nagle zdawało mi się, że słyszę otwierają- cych się wiele drzwi — i wiele kroków ludzkich odbija się echem po posadzce, i wiele złowróz- nych szeptów biegnie od ściany do ściany.

Zmartwiałam. Ostatnim błyskiem przytom- ności wiedziona, pochwyliłam wiszącą nad łoż- kiem krucicę i przyciskając lewą ręką Zośkę do serca, gotowałam się obronić ją, lub zabrać ze sobą. — — —

Niepojęte! W tej straszliwej godzinie, gdy sama śmierć zdawała się widocznie iść do mnie, czułam okrom zgrozy bardzo ludzkiej — jakąś nieludzką ulgę, pogardę i nadzieję, że jakakol- wiek jest ta śmierć, wybawicielką będzie od stra- szliwego jutra, które się teraz, z tą godziną za- czać miało —

Dość, że utaiwszy dech w piersi — ale zre- sztą nie ruszając się z miejsca, nie zatrzasnąw- szy nawet na zasuwę drzwi sypialni — czeka- łam skurczona pod szkarłatną kotarą, z wzro- kiem utkwionym we drzwi... —

Już idą — już są — już stoją na progu... —

Widma? szatany? czy gorsi od widm i sza- tanów — źli ludzie?

Otwarły się drzwi... —

Swoi! Panowie bracia, starsi z zaścianka, dworscy ludzie, co stateczniejsi, a na czele Ma- cieja niegdyś marszałek w starym dworze — za- ukochaną „panienką“ przybyły, i tu na laska- wym chlebie zbożnych dni dożywający, — sta- rzec zgrzybiały, zgarbiony wpół „jakby go już ta święta ziemia widocznie ciągnęła, i z nią spra- wy swoje miał tajemne, — szczególnie dziś ja- kiś uroczysty, rzekłbyś: żalobny... —

(Ciąg dalszy nastąpi).

JEDWAB || **JEDWAB** || **JEDWAB** || **JEDWAB**
Messalina i Radium || w paski i w kratę || bulssina i tafto || Satin Chine i na i podszełki

bluzki i suknie we wszystkich cenach, jak również najnowszy wybór czarnych, białych i kolorowych Jedwabów Hennobergaa od 60 ct. do 21 1/2 za metr. — Franco i już celono do domu. Wzory odwrotnie. * Fabryka Jedwabiu. Henneberg, Zürich.

nie i młeczarnie oraz wszystkie inne zakłady handlowe — o godz. 8 wieczorem.

Widowiska w teatrach prywatnych i ogródkach powinny się kończyć i te ostatnie powinny być zamykane najpóźniej o godz. 10 wieczorem.

Slepi.

Korespondent petersburski „Słowa“ warszawskiego dotarł do pewnego dostojnika ze sztabu jeneralnego i zdołał wydstać odeń szereg uwag o rozruchach wojskowych w Rosji. Zapatrywania jenerała są tak znamienne, tak dobitnie świadczące o zaślepieniu władz, o głuchocie na wszelki odgłos rewolucyjny, tak nie kojarzące faktów poszczególnych z nastrojem powszechnym, że podanie tej rozmowy *in extenso* uważamy za najlepsze bodaj wyjaśnienie i oświetlenie burzliwej chwili w państwie Mikołaja II.

*

W sztabie generalnym, dokąd wczoraj zaszedłem w interesie, spotykam znajomego dostojnika wojskowego. A że z powodu ciągłych jego rozjazdów nie mogłem go nigdy zastać w domu, przeto skorzystałem z nadarzającej się sposobności, żeby pomówić z nim w pewnej osobistej sprawie. Rozmowa jednakowoż zesłała wnet na ostatnie wypadki, na Sweaborg, rokosz na pancerniku „Pamięć Azowa“, wreszcie na Kronsztadt.

— Co też pan generał sądzi o propagandzie rewolucyjnej w armiji?

— Co się tyczy wspomnianych przez pana dwu pierwszych wypadków orężnego sprzeciwienia się rozkazom dowódców, brak mi zupełnie dokładnych danych. Ale o rozruchach kronsztadzkich mogę panu zakomunikować kilka ciekawych szczegółów, zaczerpniętych ze źródeł miarodajnych. Ile jest oskarżonych? — pyta pan. — O ich liczbie nawet sam sędzia śledczy, choć on „mołodiec“, nie wie zapewne dokładnie. Podczas śledztwa wychodzą na jaw takie niespodzianki, że liczba winowajców, zamiast, żeby się zmniejszała, rośnie nieustannie. A sąd wojenno-morski wydał już dotychczas mnóstwo wyroków śmierci, z których część nawet wykonano na stokach fortu „Konstanty“. Energia w tym kierunku objawiła się nadzwyczaj silnie, zwłaszcza w pierwszych dniach po stłumieniu rokoszu. Morderstwa, dokonane na oficerach przez załogi Sveaborga i okrętu „Pamięć Azowa“, zmusiły sąd kronsztadzki do stosowania kodeksu wojennego w pełnej rozciągłości i z literalną ścisłością. Postanowiono dać przykład odstraszczenia i sądzić z nieubłaganą bezwzględnością. Tylko prawdziwa męska postawa sądu da rękojmię przywrócenia rozluźnionej karności wojskowej. Zresztą, co tu wiele mówić? We wszystkich państwach, których ustrój tak się podobał rosyjskim pseudopostępowcom, postąpiono na wypadek podobnego rokoszu o wiele energiczniej, niżli u nas. Nie zwlekano by z sądem. Ręczę panu, że sąd w 24 godziny po stłumieniu buntu wydałby wyrok masowy, a w 36 godzin ani jeden z powstańców nie oglądałby już światła słonecznego. Znając — to zresztą panu wiadomo — wybornie kodeksy wojenne wszystkich państw konstytucyjnych, mogę panu za to zaręczyć słowem, że nie stałoby się inaczej — rzekł generał, widząc mój przeczący ruch głową.

— A ile też jest prawdy, panie generale, w niesprawdzonych dotychczas przez żadne pismo pogłoskach o jakimś tajemniczym Komitecie rewolucyjno-cywilno-wojskowym, którego dziełem miało być wywołanie powstania całej armji przeciwko rządowi? — wtrącam od niechcena.

— Mogę pana uroczyście zapewnić, że śledztwo kronsztadzkie istotnie wykryło taki komitet cywilno-wojskowy. Członkowie jego ze sfer wojskowych, których zdążono ująć, zostali bezzwłocznie straceni. Trudniej tylko z uwięzieniem wszystkich osób cywilnych, które poumykały w ostatniej chwili zagranicę. Ci jednak, których przyłapano, otrzymali nie gorszą karę od żołnierzy. Ot, nawet b. posła do Dumy, p. Onipkę, czeka kula w łeb. Plany fortów szczegółowe przy nim znalezione. Jak już powiedziałem — wyroków śmierci nie szczędzono, wydano ich całą moc. Wyroki to drakońskie, ale trzeba raz przekonać żołnierzy, iż ze strony komitetów rewolucyjnych nie mogą się niczego spodziewać. Taki „soldat“, który agitatora znał, z nim nieraz roz-

mawiał, a potem musi go rozstrzelać z własnego karabinu, na przyszłość będzie unikał podobnych znajomości, jak ognia. Trzeba znać psychikę żołnierzy naszych. Tej pan nie znasz, bo patrzysz na nasze stosunki tak, jak do niedawna byłeś przyzwyczajony, żyjąc w Europie Zachodniej. A jak głęboka różnica między nią a Rosją, to chyba panu wiadomo. Proszę nie zapominać, że tutaj wszystko jest niekulturalne. I jakkolwiek jestem liberałem i pragnę jaknajmocniej, by Rosja wkroczyła nareszcie na drogę życia parlamentarno-konstytucyjnego, przecież muszę wyznać, że naszego żołnierza nie utrzymasz niczem, jak tylko grozą kary. Toż to instynkty pierwotne z epoki kamienia łupanego, choć żyją w XX wieku.

A teraz dam panu wiadomość, jakiej nie podało dotychczas żadne pismo rosyjskie. Scharakteryzuje ona panu najlepiej cały ruch rewolucyjny. W czasie badania jednego z oskarżonych w Kronsztadzie sędzia śledczy zauważył, że wszyscy żołnierze podają zgodnie, jako dowód rokoszu, potrzebę zwołania konstytuandy, nadania narodowi „ziemi i woli“. Zaintrygowany tą zgodnością często powtarzających się zeznań, zapytał jednego z oskarżonych wprost, i to w dodatku niespodziewanie, kto go nauczył tych hasel? — „Wot, diewuszka nauczyła“ — wyznał dobrodusznie. — „Jaka diewuszka?“ — I oto, co okazało się, że niektóre należące do partji panny posunęły się w „ofierze dla idei“ tak daleko, iż postanowiły krzewić hasła rewolucyjne po lupanarach, w których zamieszkiwały.

— Ależ, panie generale, historia powszechna daje tyle nieocenionych przykładów oddawania się kobiet ludzom, mogącym zbawić ich ojezyczne, lub przychylić się do idei, wyznawanej przez nie!..

— Pan trafia porównaniem, jak kulą w płot — odparł z oburzeniem generał. — Toż tu, nawet przez lupę, najniższej analogji nie można dopatrzeć się, choćby nawet się chciało. Przedewszystkiem kobiety, które pan ma na myśli, oddawały się *jednemu* człowiekowi, nie jak nasze — *wszystkim* „niższym czynom“ marynarki. I rozpacz pomyśleć, że panny z porządnych rodzin, kursistki po większej części, szerzyły idee, mniejsza o to, czy piszę się na te hasła, czy nie, za pomocą najniższych, pierwotnych instynktów, drzemających na dnie duszy ludzkiej.

KRONIKA.

KUPIJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków, 18-go sierpnia.

— **Kalendarzyk kościelny.** W 11-tą niedzielę po Świątkach Jacka wyznawcy, Juliusza męczennika, Marjana i Rufina wyznawców; w poniedziałek Bernarda opata i Samuela proroka; we wtorek Joanny Franciszki de Chaut.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** W niedzielę wschód słońca o godzinie 4 minut 37, zachód o godzinie 6 minut 51, długość dnia godzin 14 minut 14.

— **Kalendarzyk niedzielny.** W niedzielę dn. 19 sierpnia:

Teatr miejski: po południu: „Jaś i Małgosia“, wieczorem „Opowieści Hoffmana“ przedstawienie operowe.

Teatr ludowy: po południu: „Gwiazda Syberji“, wieczorem „Trójka hultajska.“

„Strzelnica“: po południu strzelanie konkursowe.

„Gwiazda“: po południu zabawa ogrodowa na Woli Justowskiej.

Park Jordana: po południu zabawa młodzieży.

Park krakowski: po południu koncert muzyki wojskowej; wieczorem przedstawienie teatru rozmaitości.

— **Z powodu nadmiaru materiału,** drugi list z Częstochowy, z opisem wrażeń odpustowego zamieścimy w numerze rannym naszego pisma.

— **Roboty na moście z Krakowa do Podgórza** zostały wczoraj z powodu braku materiału budowlanego wstrzymane.

— **Jarosław według urzędowej pocztowej** orografji nazywa się po niemiecku nasz Jarosław. Czyż wobec tego nie lepiej by zrobiła poczta, zamiast przekręcać w śmieszny sposób nazwę polską miasta — pozostawić ją w polskiem brzmieniu?

— **Za zbrodnię oszustwa i sprzeniewierzenia** na szkodę biura technicznego „Uniwersum“ S.

Halacińskiego i J. Mieszkowskiego, aresztowano i osadzono w aresztach śledczych sądu krajowego karnego Mieczysława Prus Wiśniowskiego.

— **Dostawy.** Dyrekcja kolei państwowych w Krakowie zamierza rozdać w drodze rozprawy ofertowej dostawę wiertarki z motorem elektrycznym dla warsztatów w Podgórzu-Płaszowie z terminem do wnoszenia ofert do dnia 1 września 1906 do godziny 12 w południe. Blizsze szczegóły dotyczące rozpisania tej dostawy będą podane w „Gazecie Lwowskiej“ z dnia 21 sierpnia.

— **Jarmark na konie.** Magistrat podaje do wiadomości osób interesowanych, że jesienny pięciodniowy jarmark na konie w Krakowie zaprowadzony na podstawie koncesji Namiestnictwa we Lwowie z dnia 20 listopada 1886, który się miał rozpocząć w dniu 23 września 1906 z powodu prawdopodobnego zbyt małego spędu koni w roku bieżącym się nie odbędzie. —

— **Urodziny cesarza.** Nabożeństwo połowe o godzinie 8 rano odprawił proboszcz wojskowy ks. Vonesz, w obec 14 tysięcy wojska, zgromadzonego na błoniach. W czasie nabożeństwa dano trzykrotne salwy z broni ręcznej, z dział polowych i z dział fortecznych z fortu Kopca Kościuszki Podczas Mszy św. utwory religijne wykonywała orkiestra 20 pp.

Po nabożeństwie odbyła się defilada całego wojska prowadzona przez komendanta fortecy generała broni Steeba, przed komendantem korpusu gen. A. Horsetzkym v. Hornthal. Na czele piechoty jechał gen. por. hr. Attems. Brygadier gen. Strasser prowadził szkołę kadetów z Łobzowa, 20 i 57 pułk piechoty i 13 batalion strzelców (z Bielska). Brygadier gen. Altman prowadził 13, 56 i 18 pułk piechoty, 9 bat. pionierów i oddział sanitarny. Artylerję prowadził dywizjonier gen. por. Federkiewicz, mianowicie I i II. pułk dywizyjny, haubice i działa forteczne, oraz dywizję trenu. Na czele kawalerji jechał gen. Bem Ermoli, prowadząc 2 pułk ułanów, 3 i 12 pułk dragonów, oraz I pułk artylerji korpusnej.

Przy końcu defilady, która trwała prawie całą godzinę, zaczął padać deszcz.

Zaprzysiężenie elewów IV roku odbyło się o godzinie 11 w Łobzowie.

O godzinie 9-tej odbyło się nabożeństwo w katedrze na Zamku, celebrowane przez ks. biskupa Anatola Nowaka, wobec JEm. ks. kardynała, kapituły, oraz przedstawicieli władz cywilnych, rządowych i autonomicznych, i weteranów wojskowych. Po nabożeństwie wymienione władze zgromadziły się w starostwie, gdzie książę kardynał Puzyna imieniem wszystkich, złożył życzenia na ręce delegata namiestnictwa p. Adama Fedorowicza, który życzenia te bezwłocznie przesłał do Wiednia.

Z W i e d n i a telefonują nam: Uroczystość urodzin cesarskich obchodzą dzisiaj w Wiedniu nadzwyczaj uroczyście. Również z wszystkich miast prowincji nadeszły doniesienia o uroczystych obchodach. Kolonie austro-węgierskich obywateli za granicą urządziły nabożeństwa z okazji dzisiejszej uroczystości.

Wszystkie dzienniki przynoszą bardzo serdeczne artykuły z okazji urodzin cesarza. Wszystkie gmachy publiczne, oraz wiele domów prywatnych wspaniale przystrojonych. We wszystkich kościołach i świątyniach odprawiono nabożeństwa, w których wzięli udział reprezentanci władz. O godz. 5-tej rano baterja artylerji polnej dała z arsenału 24 strzałów, poczem muzyki wojskowe odegrały pobudkę na ulicach miasta. Zamiast parady na Schmelzu, z powodu nieobecności wojsk garnizonu wiedeńskiego, odprawionem zostało nabożeństwo w Votivkirche w obecności ministra wojny Pittreicha, ministra obrony kraj. Schoenaicha i szefa sztabu jeneralnego br. Becka i jenerałicji. —

— **Z ulic Warszawy.** Pisma warszawskie notują z piątku jeden fakt strzelania patroli na ulicy, przyczem zabity został jakiś kilkunastoletni chłopiec, chrześcijanin, raniony lekko jeden koń dorożkarski. Nadto dnia tego wydarzyły się 4 napady rabunkowe.

— **Konfiskata „Nowości ilustrowanych“ w Warszawie.** — Wczoraj warszawski oddział do spraw prasowych skonfiskował cały nakład ostatniego numeru „Nowości ilustrowanych“, znanego tygodnika ilustrowanego wydawanego w

MACZKA GURGULA ulega łatwo i prawie całkowicie strawieniu, jak to wykazała próba trawienia sztucznego, przy której ulegał strawieniu w żołądku dzieci, nawet w tym wypadku, kiedy zdolność trawienia istot skrobiowych u tychże jest jeszcze minimalną. Ilość bowiem istot skrobiowych w maczce badanej wynosi tylko 34.585 proc. gdy 56.61 proc. istot, nie licząc tych i soli mineralnych, przypadających na istoty białkowe, tłuszcze i cukry, ulegną wchłonięciu nawet u niemowląt w pierwszym okresie ich życia. Pod tym też względem przewyższa **maczka dla dzieci St. Gurgula** podobny przetwór zagraniczny, a mianowicie maczkę KUFKEGO — Kraków, dnia 28 maja 1905. — Doc. IGNACY LEMBERGER.

Krakowie. Jednocześnie z rozporządzenia generała gubernatora warszawskiego, „Nowości ilustrowane“ na cały czas trwania stanu wojennego w Warszawie utraciły debity i przez granicę przepuszczone być nie mogą.

— **Stan normalny w guberniach Rosji.** Z 87 guberni i obwodów Rosji — według „Nowoje Wremja“ — tylko 5 znajduje się w stanie normalnym, pokojowym; w 40 trwa stan wojenny, w 27 stan ochrony nadzwyczajnej i w 15 ochrona wzmożona.

— **Awantury policjantów w Łodzi.** Do Warszawy donoszą z Łodzi, że we czwartek około godz. 6 wieczorem dwaj policjanci IV cyrkułu, Michajłow i Woroncow, powróciwszy z pogrzebu zabitego kolegi, upili się i, wzięwszy szeregowców, udali się na posterunek. Tu kazali żołnierzom strzelać do spokojnych przechodniów. Żołnierze zorientowali się co do bezprawności polecenia i odmówili. Wówczas Michajłow dobył szabli, rzucił się na przechodniów i ciał w ramię i głowę p. Helenę Nerkinównę, córkę fabrykanta, Woroncow zaś strzelił dwukrotnie do przechodzącego poddanego pruskiego Gustawa Biggego, którego zranił niebezpiecznie. Udało się wreszcie obu policjantów rozbroić i zaprowadzić do aresztu. Tu jednak podpalili oni areszt. Wezwane dwa oddziały straży ogniowej pożar stłumiły. Awanturniczych policjantów przeniesiono do więzienia. Staną oni przed sądem wojennym.

Takiego samego czynu dopuścili się dwaj policjanci i w II cyrkułe przy ul. Konstantynowskiej, gdzie na podwórzu straży ogniowej postrzelili strażaka Graczyka w głowę.

— **Zamordowanie księdza w celach rabunkowych.** „Kurjer Warsz.“ podaje fakt morderstwa rabunkowego, świadczący o zdiczeniu bandytów w Królestwie, którzy dla niebezpiecznego zdobycia pieniędzy posuwają się do mordowania sędziwego kapłana, otoczonego powszechną czcią i szacunkiem. Fakt przedstawia się następująco:

W marcu r. b. sędziwy ks. Feliks Pyzalski, proboszcz parafji w Karczewie, po kilkudziesięcioletnim sprawowaniu obowiązków proboszcza, opuścił to stanowisko i zamieszkał na swoim folwarczku Karczówka, odległym o trzy staję od Karczewia, skąd raz na tydzień udawał się dla odprawienia mszy św. do pobliskiego Józefowa.

Sędziwy kapłan prowadził życie ciche, zamknięte w sobie i nader skromne, mimo, że posiadano go o posiadanie znaczniejszej gotówki.

Pogłoski te zniechęciły złoźców, którzy też nocy ubiegłej dokonali napadu na Karczówkę.

Między godz. 11-tą a 12-tą w nocy, gdy ks. Pyzalski nie spał jeszcze, około 20 uzbrojonych bandytów wtargnęło do jego domu od kuchni i momentalnie unieruchomiło służbę, grożąc zamordowaniem w razie najmniejszego alarmu.

Spostrzegłszy napad, ks. Pyzalski zamknął się w salonie na klucz i chwycił broń. Niebawem złoczyńcy zaczęli dobijać się do drzwi, po których zarazem dali kilka strzałów. Ks. Pyzalski również odpowiedział strzałami, które atoli nie odstraszyły napastników, dobijających się coraz gwałtowniej.

W końcu drzwi pękły, a ks. Pyzalski cofnął się do przyległego pokoju. I tam jednak obrona była bezskuteczna, bo za chwilę złoczyńcy wywalili drzwi i wtargnęli do środka.

Gruchnęły nowe strzały i sędziwy kapłan padł trupem, rażony kilku kulami, z których jedna w piersi, a druga w twarz, zadały ciosy śmiertelne.

Zamordowawszy księdza, złoczyńcy zaczęli plądrować cały dom, przetrząsając wszystkie szuflady, schowanki i meble. Trwało to kilkanaście minut, poczem bandyci odeszli, zagroziwszy jeszcze raz służbie, aby nie ważyła się ścigać ich lub wszczynać alarmu.

Czy i co zrabowali... na razie niewiadomo.

Wiść o zabójstwie 80 lat liczącego kapłana nadeszła dziś do Warszawy i zasmuciła wszystkich, którzy znali go z prac dla dobra młodzieży.

NAJTAŃSZY SKŁAD FORTEPIANÓW

W. BARABASZ

Dem W-go J. F. Fischera.

Kraków, Rynek Nr. 38 I p. Linia A.—B.

— Kronika lwowska.

— Przeciw spekulacyjnej budowie wystą-

pił magistrat lwowski. Od czasu wzmożenia się we Lwowie ruchu budowlanego niektórzy przedsięwzięcy, pragnąc wydobyć jak największe zyski z budować się mających kamienic, budują ubikacje mieszkalne coraz mniejsze, ażeby ich na danym obszarze było jak najwięcej; wiadomo zaś, że za każdą ubikację, tj. pokój, liczy się we Lwowie czynszu przeciętnie 20—25 kor. miesięcznie, jeśli to jest dom szablony, w stylu t. zw. koszarowym, a po 30 kor. i więcej w domach budowanych wykwiłtniej. Ten spekulacyjny sposób budowania, skoro próby się powiodły, rozwija się w ostatnich dwóch latach coraz śmieiej, aż wreszcie doszło do przeciągnięcia struny. Ostatnio otrzymał magistrat plany budowy wielkiej kamienicy, pochodzące od jednego z „pajaków budowlanych“ lwowskich: w planach tych weale już niema pokoi średnio obszernych, lecz same wąziutkie; najszersze miały mierzyć 3 metry, a wiele było obliczonych na 2 m. 20 cm. szerokości! Tego było już nawet lwowskiemu urzędowi budowniczemu i dotąd bardzo cierpliwemu magistratowi za wiele. Zarówno ze względów higienicznych, jakoteż ze względu na prymitywną choćby wygodę lokatorów, magistrat plany te ryczałtem odrzucił, odmawiając ich zatwierdzenia i udzielenia konsensu na budowę.

— W roku bieżącym powstało Towarzystwo p. t. Krajowy Związek turystyczny, mający za cel popierania wszelkimi sposobami ruchu obcych i turystyki w naszym kraju. Statut bez względu na należenie już z góry przeznaczającym władzom i poważniejszym reprezentacjom prawo zasiadania przez delegata w zarządzie Towarzystwa. Wskutek prośby wystosowanej przez prowizoryczny zarząd, sekcja finansowa rady uchwaliła na wczorajszym posiedzeniu wpisać gminę miasta Lwowa do Związku turystycznego, jako członka wspierającego na trzy lata z wkładką roczną po 50 koron.

Równocześnie uchwiła sekcja udzielić jednorazową subwencję 100 kor. Towarzystwu bal neologicznemu, które ma na celu popieranie rozwoju naszych zdrojowisk.

— P. Tadeusz Błotnicki, artysta malarz, bawi od kilku dni we Lwowie i w jednej z sal miejskiego muzeum przemysłowego pracuje nad projektem pomnika śp. Franciszka Smolki. Pomnik ten — jak wiadomo — stanie u stóp Wioskiego Zamku, w malowniczym, pełnym uroku miejscu. Szkic pomnika w glinie jest już ukończony.

— W jednym z hotelów przy ul. Grodeckiej usiłowała wczoraj odebrać sobie życie przez zażycie rozcynku z zapalek fosforowych, przybyła onegdaj do Lwowa bona Franciszka T. Wezwane, pogotowie Towarzystwa ratunkowego, wy-pompowały żołądek, przewiozło desperatkę do szpitala powszechnego. Życiu jej jednak nie grozi żadne niebezpieczeństwo.

Powodem zamachu samobójczego miała być nieszczęśliwa miłość.

— **Krynica 17 bm.** (kor. własna). Zmarł tu dziś Józef Znamirowski b. poseł do Rady Państwa, weteran z 1863 r. i długoletni burmistrz Krynicy. Urodzony w 1837 r., brał udział w powstaniu 1863 r., poczem zesłany na Sybir przebywał tam cztery lata. Wróciwszy do kraju, osiadł w Krynicy, gdzie rozwinięty gorliwą działalnością filantropijną cieszył się czcią i ogólnym poważaniem. Cześć jego pamięci!

OBRAZEK Z ŻYCIA.

W „Słowie Polskim“ czytamy opis napadu i ograbienia pociągu pasażerskiego, idącego z Mińska do Libawy. Opis ten, skreślony w gazecie „Rus. Słowo“ przez naocznego świadka, mógłby być śmiało ozdobą jakiejś sensacyjnej powieści:

Około godziny 12-iej w nocy, kiedy wszyscy jadący pociągiem, pogrążeni byli przeważnie w śnie, dały się nagle odczuwać silne wstrząśnienia następnie powietrze przeszły przeraźliwy świst parowozu i — pociąg gwałtownie stanął.

Pasażerowie, zaniepokojeni tem wydarzeniem, rzucili się tłumnie do okien i poprzez cienie nocy ujrzeli wynurzających się z sąsiednich krzaków uzbrojonych ludzi. Wówczas, zrozumiałszy co się święci, w przerażeniu najwyższym zaczęli gasić światła w latarniach przedziałowych.

Po paru minutach niesłuchanie męczącego oczekiwania, wagony zaczęły się napełniać ludźmi, doskonale uzbrojonymi w broń najnowszego sy-

stemu. Gdy wszystko było należycie obsaczone, rozległ się głos komendy:

Wszyscy siadać!

Każdy z pasażerów potulnie poddał się rozkazowi. Wówczas rozpoczęła się systematyczna grabież przeplatana takim naprzykład zwrotem:

— Pozwoli pani swoją drogocenną rączkę — i oświecając latarką rękę jakiejś zamożnej pasażerki, bandyci ogołocili ją ze wszystkich pierścionków i bransolet.

W wagonach pierwszych dwóch klas, bandyci przetrząsali walizki, zabierając wszystko, co miało jakąkolwiek wartość. Żądali również oddawania im pugilaresów, licząc znalezione w nich pieniądze i wyniki obliczeń opatrując zazwyczaj komentarzami.

— Pan ma 238 rb. Bardzo pięknie. Konfiskuję jemy je panu, zostawiając mu 3 ruble na dalszą podróż.

W wagonach III klasy zniwo nie było zbyt obfite, niemniej jednak nie pogardzano drobniejszymi nawet kwotami.

— O, pani posiada wszystkiego 3 ruble 50 kop. Trzy ruble zabieramy, resztę zaś proszę zatrzymać przy sobie na życie.

Wszystko odbywało się grzecznie, rzekłbyś — po przyjacielsku.

Załatwiwszy się z pasażerami, pomiędzy którymi znajdował się i żandarm, udający robotnika (mundur przeczornie schował pod ławkę), bandyci, rozstawiający gęste strażę, udali się do wagonu pocztowego.

— Hej, otwierać tam! — rozległo się w ciemnościach — bo wysadzimy was wszystkich dynamitem.

W wagonie — cisza...

Wówczas zaczęto wyważać drzwi. Po kilku silnych pchnięciach otworzyły się.

— Gdzie pieniądze: — krzyknął herszt bandy.

— W szafie — odpowiedział urzędnik, który zdążył już schować do pieca pakiety zawierające mniej więcej 200.000 rubli.

Szafę rozbito i zabrano całą jej zawartość co około 600 rubli. Do pieca jakoś nikt się nie domyślił zajrzeć...

Po sumiennem zrewidowaniu całego pociągu i po ogołoceniu jadących pasażerów ze wszystkie go, co mieli przy duszy, bandyci nie spiesząc się bynajmniej, zniknęli w lesie na pożegnanie strzelając w powietrze z rewolwerów.

Co? Wygląda to na fantastyczną opowieść z życia puszczy amerykańskich, a tymczasem jest to tylko opis napadu na pociąg pod Mińskiem. Może tego rodzaju opisy zdumiewają Amerykę i resztę Europy, bo nas już, niestety — nie...

TELEGRAMY.

(Z dnia 18-go sierpnia.)

Katastrofa kolejowa.

Lwów. (Tel. pryw.) Szczegóły wczorajszej katastrofy kolejowej są następujące. Osobowy pociąg czerniowiecki, wyjeżdżając z dworca na jechał z boku i z tyłu na rezerwową maszynę stojącą poza zwrotnicami ukośnie na sąsiednim torze. — Skutkiem najechniania wykołił się jazzyk maszyny rezerwowej, a maszyna pociągu o raz pierwszy wóz osobowy zostały uszkodzone. Z wyjątkiem mniej lub więcej silnych kontuzji nikt z podróżnych ani też z personelu kolejowego nie odniósł poważnych obrażeń. Po opatrzeniu kontuzjowanych podróżnych ruszył pociąg z trzygodzinnym spóźnieniem do Czerniowiec. Zarządzone surowe śledztwo celem stwierdzenia kto ponosi winę.

Ks. Wassilezykow o kwestji agrarnej.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) Kierownik ministerstwa rolnictwa ks. Wassilezykow w rozmowie z przedstawicielem pet. aj. tel. oświadczył, że kwestja reformy agrarnej nie może być w krótkim czasie załatwioną. Dotychczasowa polityka agrarna jest z gruntu fałszywą. Należy przede wszystkim pomyśleć o poprawie bytu tych którzy przy zniesieniu poddaństwa otrzymali najmniejsze kawałki gruntu. Chociaż zaburzenia popierane są przez tych chłopów, którzy mają dosyć gruntu, to jednak właściwej przyczyny niepokojów należy szukać wśród tych, którzy mają mało ziemi. Rząd wyda wszelkie rozporządzenia, aby położenie tych ostatnich poprawić. Rozsprzedaż włości należących do rządu, oraz włości zakupionych przez rząd, ma posłużyć

Nowo założona pracownia jubilersko-złotnicza

EDW. BAJORKA

wykonuje wszelkie roboty ze złota, srebra i drogich kamieni na zamówienia, oraz reperacje. — Obrączki ślubne, pierścionki po cenach bardzo przystępnych. — Zamówienia z prowincji wykonuje możliwie najprędzej. *

W KRAKOWIE, ULICA SZCZEPAŃSKA NR. 9, I. PIĘTRO.

do tego celu. Prywatne osoby wystawiają tyle ziemi na sprzedaż, że bank chłopski nie jest w możności dokonać tych wszystkich transakcji. Nie mają słuszności ci, którzy w obecnej chwili własność swą za tanie pieniądze sprzedają. — Wogóle będzie można całej sprawie odjąć jej ostrze, przez poprawę losu chłopów i bez naruszenia zasady własności prywatnej wydać zarządzenia potrzebne dla utworzenia włości chłopskich. Kwestja wychodźstwa musi być również uregulowana. Pokojowe rozwiązanie kwestji agrarnej zawisłem jest od kredytu, a byłoby wielkim błędem nstanawiać zasadę przymusowego wywłaszczenia. Ogólnego ubóstwa w Rosji niema i wyępuje ono tylko miejscami, to też będzie można mu zapobiedz przy pomocy specjalnych komisji.

Ks. Wassilezykow powiedział wreszcie, że myśl dobrowolnych transakcji między posiadającymi chłopami, jakoteż rozwiązania kwestji przez udzielanie dobrych rad ze strony rządu, jest niewystarczającą. —

Rabunek kasy.

Nizny Nowogród. (Pet. aj. tel.) Do biura Towarzystwa żegluga „Nadejda“ wpadło wczoraj sześciu ludzi uzbrojonych w rewolwery, a pokonawszy urzędnika policyjnego pełniącego służbę **zabrało z kasy 10.000 rs.** Ujęto jednego z rabusiów, który niósł przy sobie część zrabowanej sumy. Gubernator zarządził utworzenie kozackich oddziałów straży dla ochrony targu.

Zapomogi dla dotkniętych nieurodzajem.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało już sumę 15 milionów, przeznaczonych na podstawie ust. z d. 3 lipca br. na wsparcia dla okolic dotkniętych nieurodzajem. Dalsze wsparcia następują na podstawie specjalnych asygnacji.

Z Warszawy.

Od osoby przybyłej dziś z Warszawy otrzymujemy informacje, że we wtorek dnia 14 bm. w cytadeli warszawskiej miano stracić 9 rewolucjonistów. Masowe zamachy na policję i żołnierzy urzędzone we środę dn. 15 bm. miały być właśnie odpowiedzią na owe kary śmierci.

Rząd francuski wobec encykliki.

Paryż. (Aj Havasa) Rząd jest przekonany że biskupi francuscy otrzymali już poufne wska-

zówki, lub też je otrzymają, że związki religijne będą tworzone i że papież na ich istnienie przyzwoli. Na każdy sposób jednakże będą zarządzone środki celem zapobieżenia jakimkolwiek ruszeniu ustawy o rozdziale kościoła od państwa. Jednym z takich zarządzeń ma być powołanie do służby wojskowej **10.000 duchownych**, którzy dotychczas byli od niej wolni. Na wypadek gdyby obecna ustawa o rozdziale okazała się niewystarczającą, musiałby rząd zażądać od Izb nowych ustaw, mianowicie **dotyczących dóbr kościelnych, szacowanych na 500 milionów, oraz w sprawie wstrzymania pensji duchownym.**

Minister wyznań Briand ma — jak słyhać, wkrótce wygłosić mowę o zamiarach rządu w sprawie rozdziału Kościoła od państwa.

NADESLANE.

Rubryka ta nie pochodzi od Redakcji, która też za nią nie odpowiada.

Wszystkim odczuwającym osłabienie i wyczerpanie

nerwowość i brak energii, przywraca Sanatogen na nowo odwagę do życia i siły żywotną. — Świetne opinie więcej niż 8000 profesorów i lekarzy. Do nabycia w aptekach i drogeriach. — Broszury rozsyła darmo i opłatnie Bauer & Co, Berlin S. W. 48. Jeneralne zastępstwo C. Brady, Wiedeń I.

Skład fortepianów i pianin

nowych i przegranych, sprzedaje i wypożycza najtaniej za gotówkę i na raty instrumenta 1845 0

Z. Raba, ulica św. Jana L. 13.

Podziękowanie.

W głębokim smutku po stracie męża mego s. p. Walentego Łysakowskiego, nie mogąc każdemu z osobna podziękować za oddanie ostatniej posługi Zmarłemu, oraz liczne dowody współczucia składam tą drogą Przewielebnemu Duchowieństwu, Sławetnym cechom Piekarzy i Rzeźników, Przyjaciółom, oraz P. T. Publiczności serdeczne: **»Bóg zapłać!« Felicya Łysakowska.**

Wczorajsze pisma doniosły o pożarze, który ogarnął magazyny kolejowe, a między innymi także »szopy magazynowe firmy Leinkauf«.

Otóż wyjaśniam, że z wyjątkiem towarów, które są składane w szopach zbożowych przez nas najmywanych i bezpośrednio asekurowanych, zresztą wszelkie inne towary są składane w magazynach kolejowych za zapłatą składowego od pojedynczych towarów według taryfy, tudzież za zapłatą odpowiedniego dodatku za asekurację od ognia w zamian za co kolej odpowiada za szkody ogniowe. — Zawiadamiam równocześnie naszą klientelę, że mam już do dyspozycji inne magazyny na koleji, wobec czego tok czynności moich nie zostanie w niczem wstrzymany.

Józef J. Leinkauf w Krakowie.

Pewna kobieta jest w możności każdemu cierpiącemu na neurastenię, bezkrwistość, reumatyzm i gościec dostarczyć pojedynczy, nadzwyczajnie działający środek leczniczy, nadzwyczajnie skuteczny, który odkryła przypadkowo. Osobiście się wyleczyła, używając przedtem bezskutecznie najrozmaitszych środków. Uważa więc za swój sumienny obowiązek niniejsze oświadczenie opublikować ku pożytkowi cierpiącej ludzkości, a to wskutek uczynionego ślubu. Proszę się zwrócić pisemnie pod adresem: **Frau Amelie Af. Müller, Budapest. Albertfalva 6.**

Piekarnia „SPORT“ BOLESŁAWA BROSZKIEWICZA

Z »WARSZAWY« W KRAKOWIE, (odznaczona Listem pochwalnym na Wystawie kucharskiej w Warszawie). — Produkuje pieczywo: WARSZAWSKIE, KIJOWSKIE I WIEDENSKIE PSZENNE — LUKSU-
ULICA SŁAWKOWSKA HOTEL SASKI I ULICA FLORYANSKA L. 3. — WCHÓD PRZEZ SIEN OBOK SKŁADU WIN CIECHANOWSKIEGO.

Geometra technik

rutynowany jest chwilowo wolny i przyjmie robotę na dogodnych warunkach. Zgłoszenia tylko do 1-go września b. r. w Administracji »Głosu Nar.« pod: »Geometra K. J. c. 1823 3

Obfity Wykaz

Mieszkań studenckich

tudzież

Wykaz Korepetytorów

można nabyć wraz z bliższymi informacjami w redakcji »Informatora«, Kraków, Wiślna 2. 1777 7

Miód pszczelny

czysta patoka, świeży, tegoroczny, z własnej pasieki posyłam pocztą w 5 kg. blaszankach za pobraniem poczt. wraz opłatą poczt. i opakowaniem po 5 K. 60 h — Za czystość i rzetelną obsługę ręczną. 1802 10

P. STELMACH
SOSNÓW — p. Siemikowce.

BREK

mało używany na oliwnych osiach tanio do sprzedania. — Wiadomość: Półwie Zwierzyniec ul. Królowej Jadwigi 1. 32 T. Nawrocka. 1811 5

Lekcje stenografii

metoda Gabelsbergera. Oferty w Administr. »Głosu Narodu«

Panienka

inteligentna z praktyką biurową przyjmie posadę w biurze kancelaryi adwokackiej lub kantorze za skromnym wynagrodzeniem. Łask. zgłoszenia pod: W. W. 10ste restanthe Kraków za okazaniem kwitu inseratowego. 2000 0

Koncesjonowane przez Wysokie c.k. Namiestnictwo

Biuro Nauczycielskie

Stefanii Łapszów z Trembeckich ZWILLING Kraków, ul. św. Jana nr. 2 (Róg Rynku Głównego) 1703 4

Poleca: Nau zycielki, guwernantki, nauczycieli, guwernerów, oraz bon, wychowawczyń, różnej narodowości. Francuski, Angielski, Włoski sprowadzane wprost z zagranicy.

©©©©©©©©©©©©©©

Kilkanaście robotnic do tutek cygaretowych

przyjmie zaraz z Krakowa fabryka tutek cygaretowych »Svit« we Lwowie (adres jak wyżej). 1723 8

NAJLEPSZE HYGIENICZNE PARYSKIE

TOWARY GUMOWE

DO CELÓW SANITARNYCH — POLECAJĄ

Reim i Spółka

Kraków, Rynek Główny Linja A-B. CENNIKI DARMO. WYSYŁKI DYSKRETNE.

Wszystkie Panie Gospodynie w Wiedniu

Przekonały się na niedawno odbytej, międzynarodowej Wystawie Kucharskiej w Wiedniu że nie potrzeba

== żadnego drogiego masła deserowego ==

używać, ażeby sporządzić jakąkolwiek doskonałą potrawę, gdyż wyszczególniona najwyższem odznaczeniem (dyplomem honorowym i złotym medalem)

Margaryna ze znakiem **Koniczyny** jest równie dobrą lecz o

50 procent tańszą od masła deserowego.

Kto raz wziął 1/2 kilograma na próbę, stał się naszym stałym odbiorcą!

Vereinigte Margarine - und Butterfabriken

Wien, XIV 3 Diefenbachgasse Nr. 59, 748 28

Jak uciążliwą
jest praca biu-
rowa bez po-
..... mocy

Amerykańskie Maszyny do
rachowania

Omega

której można wykonać bardzo
błogo, mechanicznie -- bez naj-
większego natężenia umysłowego
szkiele działania rachunkowe,
dodawanie, odejmowanie,
mnożenie, dzielenie, potęgowanie,
pierwiastkowanie i t. d.

Ważna dla wszystkich i wszędzie, którzy mają
kolwiek styczność z rachunkami. Z powodu
niezawisłej ceny każdy może takową zaprowadzić
w domu bez wielkich kosztów. Na żądanie wy-
syłam darmo ilustrowany prospekt.

Łączna reprezentacja i główny
skład

Mieszkowski, Kraków
ulicy Łyczakowskiej 17 * Agenci potrzebni

Bogdanowicz

lekarz w Krakowie bandażysta
i ortopedysta

Pragi, poleca swój

ZAKŁAD

bandażo-ortho-
pedyczny

W KRAKOWIE
Grodzka L. 35

Floryańska L. 9

ważnego wyrobu
bandaże,

asy brzuszne

znane dotąd za naj-
lepsze.

ZMIANA LOKALU.

Niniejszem mam zaszczyt
zawiadomić Szan. PT. Pu-
bliczność, że

..... Zakład

Zegarmistrzowski

istniejący od r. 1883 pod firmą

A. Holik W KRAKOWIE
Szewska L. 2

został przeniesiony
pod L. 1 przy ul. Sławkowskiej

Poleca swój Skład zegarków ge-
nowskich i zegarów z pierwszorzę-
dnych fabryk zagranicznych z po-
ręceniem 3-letnim. Utrzymuje na
składzie wyroby ze złota i srebra
po cenach umiarkowanych.
Z poważaniem A. HOLIK.

ZMIANA LOKALU.

Zdolny starszy

Kuchmistrz

znajdzie umieszczenie

Blizsza wiadomość

w Administracji „Głosu Narodu“

Zawiadomienie.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność,
iż z dniem dzisiejszym

otworzyłem w Krakowie przy ul. Floryańskiej Nr 34
(naprzeciw Cukierni Łwowskiej)

Nowy Handel Towarów Żelaznych

1803 10

a mianowicie:

wszelkich naczyń i przyborów kuchennych i domowych,
narzędzi rzemieślniczych, okuć budowlanych i meblo-
wych w największym wyborze po cenach nader przystępnych.

Prosząc łaskawie o zwiedzenie mego nowo utworzonego
Handla, pozostaję Z wysokim poważaniem

ALFONS MENSIK

były długoletni kierownik firmy Tomasz Górecki w Krakowie

POLECA

razma ito

wyborowe

gatunki

KAWY

palonej

najnowszym

i najlepszym

sposobem

za pomocą

gorącego

powietrza

po cenach

najprzystęp-
niejszych.

1881 0

Pierwsza Krakowska

elektro-mechaniczna

PALARNIA KAWY

M. JAWORDICKI

KRAKÓW

Rynek gł. 44.

Jedynym, prawdziwym
angielskim

Srodkiem Piękności

== jest ==

Balassa prawdziwe angielskie

MLEKO OGORKOWE które usuwa na-
tychmiast piegi,
plamy wątrobiane, pryszcze, liszaje i t. p. i nadaje obli-
czu świeży, młodzieńczy wygląd. Całkiem nieszkodliwe.

C. BALASSA'S APOTHEKE

Budapest Erzsébetfalva.

Do nabycia: Reim i Spółka Kraków; -- w Apteka h we Lwowie:
Aptekarz H. Rubel, przedtem Z. Rucker -- następnie w Przemysłu
w aptekach M. Schwarza i A. Goldberga.

Technikum Mittweida

Dyrektor: Prof. A. Holzt. Królestwo Szwedzkie.

Wyższy Zakład naukowy dla wykształcenia w elektrotechnice i budowie maszyn.

Oddzielne oddziały dla inżynierów, techników i workmistrzów.

Laboratorya elektrotechniczne i maszynowe. Warsztaty fabryczno-naukowe. W roku

szk. 36 było kształcących się 3610. Programy etc. udziela Sekret.

PIERWSZE I NAJSTARSZE W GALICYI

c. k. rządowo upraw.

718 0

Biuro informacyjne

DLA SPRAW WOJSKOWYCH

emr. rotmistrza A. Kornbergera i K. Moscheniego

w Krakowie, ul. Stachowskiego L. 15, „Willa Wanda“

udziela wyjaśnień i sporządza najstaranniej podania we wszystkich spra-
wach dotyczących służby wojskowej, tudzież **wszelego rodzaju po-
dania do Tronu.** -- Na odpowiedź dołączyć należy markę na 15 halerzy.

Zakład wojskowo-naukowy i pensjonat przyjmuje uczniów i prywatystów każdego czasu.

Krajowa fabryka lakierów

LUCYANA BARANOWSKIEGO

W KRAKOWIE.

Produkuje: Lakier podłogowe w sześciu odcieniach,
brunoliny, sygnawy, lakiery kopalowe, damarowe, asiastowe. --
Emalie i farby pokostowe w różnych kolorach na drzewo, kamień,
mur i żelazo, masę francuska, jak również farby drukarskie.
Do nabycia w Krakowie w handlach: Reima i Skł, Fr. Lenerta,
R. Drobnera S. Szarskiego, W. Decordego, M. Jawornickiego, M.
Kreislera, J. Goldberga i J. Sitka w Podgórzu. W Galicyi w han-
dlach utrzymujących lakiery i farby.

Proszę żądać wyrobu krajowego z moją firmą, który w zupełności odpo-
wiada wyrobom niemieckim. 1629 5

Północno Niem. Lloyd,

(Norddeutscher Lloyd)

Generalna Agentura dla Galicyi

we Lwowie, ul. Grodecka 93.

Regularna bezpośrednia komunikacja przewozowa z Bremen,
pospieszными i pocztowymi parostatkami.

DO STANOW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI:

(Nowego Jorku, Baltimore, Galveston) Brazylii, Argentyny
(Buenos Aires), Australii, Japonii etc.

Bilety kolejowe do każdej stacji Północnej Ameryki.

Wszelkich wyjaśnień w sprawach podróży, udziela i bilety
sprzedaje:

Generalna Agentura Półn. niem. Lloydu

we Lwowie, ul. Grodecka 93.

Koresp. w językach: polskim, ruskim, niemieckim.

Zakład komisowy

H. Telesznickiej

w KRAKOWIE

przy ulicy Szewskiej l. 10. l. p.

Poleca: Kompletne urządzenia salo-
nów, sypialni, jadalni stylów, serwis
dorcet. saski składający się ze 134
szt., kantorek i sekretarka (ant.).
dywany perskie i zwyczaj., pianino,
fortepian, biblioteki, biura, obrazy
Matejki i Kossaka, biżuterie, srebro
kandelabry, lampy i różne sprzęty
mah. i zwykłe. Ołtarz i Tabernaculum
złoczone. Wiele obrazów olej.
Powyższe przedmioty przyjmuje się
w komis.

Pisarz ekonomiczny

kawaler, który ukończył niższą szkołę
rolniczą znajdzie posadę ma-
gazyniera i pomocnika kan-
celaryjnego. 1834 3

Zgłoszenia z odpisem świadectw,
których się nie zwraca, nadsyłać do
Centralnego Zarządu Dóbr
Rozwadows nad Sanem.

Świeży miód pszczołny

lipcowy (tegoroczny zbiór pier-
wszy) deserowy, patokę, czysty i
naturalny, bez jakichkolwiek domie-
szek pod gwarancją, wysyła w 5
kg. blaszankach szczelnie zamknię-
tych po 6 koron z opłatą poczty i
blaszanki; dla pp. kupców zaś na
żądanie w beczkach od 100--150 kg.
koleją Zarząd dóbr ziemsk. i paskę
Zygmunta Lityńskiego w Siemikowcach,
poczta: Siemikowce. 1724 0

Nauczyciel gimn. w Tar-

nowie poszukuje na mieszka-
nie 2 uczniów z do-
brego domu, najchętniej z niższego
gimnazjum. Korepetycje, konwer-
sacja francuska i troskliwa opieka
zapewnione. -- Łaskawe zgłoszenia
proszę nadsyłać: „Nauczyciel“ poste
restaute Tarnów. 1839 3

ZAKOPANE

ul. Zamojskiego 8

Pensjonat Seliwa pokoje wy-
godnie ur-
ządzone -- kuchnia doskonała. Ce-
ny umiarkowane. 1661 10

ZAKŁAD POGRZEBOWY

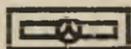
JOZEFY NOWINSKIEJ

Kraków, ulica Mikołajska 14. tel. 248

posiada na składzie wielki wybór trumien metalowych, dębo-
wych, tapetowanych i z miękkiego drzewa -- oraz wieńców sztuc-
znych, metalowych i szarf.

Zakład zaopatrzony jest w nowe wspaniałe dekoracje, wy-
syła służbę do pogrzebów, w bogatych liberyach stylowych, urzą-
dza pogrzeby od najwykwintniejszych do najskromniejszych ze znaną
sumiennością i punktualnością, czyniąc wszelkie możliwe ustępstwa.
Podjekuje się sprowadzania i przewozu zwłok ze wszystkich i do
wszystkich państw Europy. -- Posiada do dyspozycji groby mu-
rowane, pomniki, krzyże etc. 1622 44

Artykuły sportowe, Krokiety, kule i kregle.
Przyrządy gimnastyczne ogrodowe. Huśtawki.
Balony i piłki gumowe. Hamaki dla dorosłych.
Przybory do rybołówstwa.

Perfumy, Mydła, Pudry, Wodę kolońską, Przybory do
golenia. Środki kosmetyczne. — Środki do czyszczenia
i konserwowania zębów. Szczotki. Grzebienie. Lusterka
i różne artykuły i przybory toaletowe.

LAWN TENIS

RAKIETY, SIATKI, PIŁKI, BUCIKI
TENNISOWE.

LAKIERY, Kremy i Pasty do odświeżania kolorowych bucików — Lakiery na kapelusze —
„Nowość“; Podkładki gumowe pod obcasy. — Podeszwy gumowe — Podeszwy wkładkowe do buci-
ków asbestowe — Pantofelki domowe — Kalosze rosyjskie i amerykańskie. Artykuły gumowe
hygieniczne. — Artykuły chirurgiczne. — Przyrządy lekarskie. — Papier klosetowy.

REIM I SPÓŁKA

Rynek 37. Kraków Linia A-B.
polecają po cenach najniższych

Proszek „Andela“ i „Zacherlin“ przeciw owadom. Papier.
Lep. Siatki na okna przeciw muchom. Naftalina. Kamfora.
Papier naftalinowy, liście paczulowe i pieprz biały przeciw
molom. — NOWOŚĆ: „Ting-Ting“, tynktura na płaskwy. —
RAPIDOL, uniwersalny środek do czyszczenia metali.

Farby olejne artystyczne, dekoracyjne i do studyów.
Farby akwarelowe. Farby pastelowe. Przyrządy do ma-
lowań akwarelowych, olejnych, na porcelanie, drzewie,
aksamicie i do napryskiwania

Dla pomocnika handl.

(korzen. kupca) posiadającego
około 1.400 kor. jest świetny
interes do odstąpienia. Zgłosz.
pod »Interes« za okaz. kwitu
inser. poste rest. Zakopane.
1843 6

Potrzeba zaraz

Kilka rutynowanych Nauczycielek
Polek, lub Cudzoziemek z diploma-
mi, z dobrą muzyką, językiem fra-
cuskim, niemieckim (konwersacja
wymagana), na wyjazd za granicę.
Pensya wysoka. Warunki bardzo
przystępne. Zgłoszenia przyjmuje:
**Biuro Nauczycielskie Stefani
Łapszów z Trembeckich
Zwilling Kraków, ul. św. Ja-
na Nr. 2 (Róg Rynku Głównego).**
1847 4

Założone na mocy statutów zatwier-
dzonych L. 43.903 Wys. c. k. Namie-
stnictwa Stowarzyszenie „Aurora“

Towarzystwo

Wzajemnej pomocy posagowej

udziela swoim członkom posagi do
wysokości 10.800 k. a już po ro-
ku należenia do 4.200 kor. Człon-
kiem może zostać każdy nie-
żonaty mężczyzna lub nie-
zamężna kobieta. — Bardzo
korzystne dla dzieci! Istnie-
jące i oddziały umożliwiają nawet
najuboższej ludności przystąpienie
do tej dobroczynnej instytucji. —
Zgłoszenia pisemne lub ustne przy-
jmuje i informacjami udziela Gene-
ralna Reprezentacja Tow.
„Aurora“ dla Zachodniej
Galicyi Dietłowska 81. Zdol-
ni agenci z kancya zechcą się złożyć
w Krakowie. Godziny urzędowe od
10—12 i od 3—6. 1539 0

DO WYNAJĘCIA

od 1 września lub 1-go października
mieszkanie w dzielnicy V na
Kleparzu składające się z 2 dużych
pokoi, kuchni i małego przedpokoi-
ku na I p. oraz strychu i dwóch
piwnic za cenę stosunkowo tania,
lecz tylko dla osób bezdzietnych i
spokojnych. — Wiadomość w Adm.
„Głosu Narodu“ pod: „Mieszkanie“.
1849 2

Osoba inteligentna

w średnim wieku znająca się
na kuchni i nieco na krawie-
czynie potrzebna do zarządu
domu. Zgłoszenia adresować
Aniela Gurgul w Jarosławiu.
1850 3

Szkoła 7-mio klasowa imienia św. Tomasza

Kraków, ul. Szpitalna 10
mająca prawo publiczności

o 3-ech klasach wydziałowych
i 4-ech pospolitych, połączona
z pensjonatem — przyjmuje
do zapisu panienki dochodzą-
ce jakoteż i pensyonarki. —
Wpisy rozpoczynają się z dniem
29-go sierpnia od 9—12 przed
południem i od 2—6-tej po
południu. 1823 3

Nauczycielka 1812 4

z egzaminem wydziałowym,
przygotowuje do matury seminaryjal-
nej i do kwalifikacji. Również udziela
lekcji panionkom ze szkół wydzia-
łowych i ludowych. — Na żądanie
udziela języka niemieckiego. Wiad.
ul. Wolska 23. parter pom. 2—5-tą.

Założony w roku 1872

Zakład Rzeźbiarsko-Kamieniarski BRACI

TREMBECKICH

przy ul. Rakowieckiej 7.

Podje muje się wszelkich robót, w zakres
kamieniarsstwa wchodzących, tak w miej-
scu, jak i na prowincyi — oraz poleca
ogromny wybór gotowych pomników i grobowców familijnych
po cenach bardzo niskich.

ODZNACZENIA
KRAKÓW - LWÓW - PARYŻ - WIENIEN

JOZEF GORECKI

Fabryka siatek, mebli, konstrukcji żela-
znych i wyrobów ornamentalnych żutych
Kraków, ulica św. Wawrzyńca 26.

Wykonuje wszelkie roboty ornamentalne, kute, konstrukcyjne,
budowlane i plecionki z drutu. Drutowane kraty do ogro-
dzenia ogrodów, lasów, podworców, zwierzyńców i t. p. Siatki do
przesypywania piasku i ochronne do okien. Łóżka żelazne
zwykłe i angielskie z materacami sprężynowymi, oraz
wkłady sprężynowe do łóżek drewnianych. Wózki kotłowe specjalne
do wywożenia śmieci. — Ceny przystępne kosztorysowe.

Magazynu gotowych wyrobów przeniesiony do fabryki na ul. św. Wa-
wrzyńca. Adres telegraficzny: Józef Gorecki, Kraków.

Zakład kamieniarsko-rzeźbiarski
pod zarządem

JOZEF KULESZY

naprzeciw cementarza krakowskiego 492

posiada na składzie wielki wybór gotowych POMNIKÓW
Z PIASKOWCA, MARMURU, GRANITU I LABRADORU.
Podje muje się wykonania GROBOWCÓW, tak w miejscu, jak
i na prowincyi, według własnych lub dostarczonych rysunków.

+ Poślijcie 50 centów +

w znaczkach poczt. Otrzymacie 3 doskonale higieniczne wzory, 6 wzorów
90 ct., 12 wzorów zł. 1.70, 25 wzorów zł. 3.50 wraz z najnowszym ilustro-
wanym cennikiem i sposobem użycia franc. i ameryk. artykułów gumo-
wych od 45 ct. tuzin wwyż. Skład wszelkich osobliwości, wielu nowości,
sporządzanie każdego artykułu gumowego. Najtańsze i dyskret. źródło za-
kupu tylko na listowne zamówienia. Dyskretna wysyłka. 1818 0

H. AUER

Skład fabryczny towarów gumowych
Wien IX/2, Nussdorferstrasse 3-23.

Obrazy olejne i rodzajowe

po cenach bardzo niskich. — E. LEICHT, Kraków ulica Piłarska,
przy bramie Floryańskiej, poleca wielki wybór ram własnego wy-
robu. — Najstarsza firma w tym zawodzie założona w 1866 roku.

M. BEYER I SPÓŁKA

Kraków

Sukiennice Nr 12-14.

Na Sezon Nowości

Koszule z angielskich zefirów

Koszule i Paski turystyczne

Chustki płócienne i batystowe

Wszelkie wyroby trykotowe

Pończochy, Szkarpetki dla Pań,
Panów i dzieci.

1229 0

Ogłoszenie.

Towarzystwo Liturgiczne w

Krośnie poszukuje

biegłej hafciarki

uzdolnionej w rysunkach i wy-

doskonalonej w haftach ko-

ścielnych, ręcznych i maszy-

nowych. (Osoby interesowane

zechcą przedłożyć 1) świadec-

two z ukończenia nauki haf-

ców, 2) moralności, 3) lekar-

skie, 4) dotychczasowej prak-

tyki. Adres: Liturgia, Krosno.

1821 6

Panienki

uczyszczające do zakładów nuko-

wych przyjmie wdowa bezdzietna

po wyższym urzędniku na mieszka-

nie z całym utrzymaniem. — Na za-

żądanie osobne pokoje; także fort-

pijan do użytku, konwersacja fra-

cuska i niemiecka. 1598 16

Kraków ul. Łobzowska

L. 8 I p. drzwi na lewo.

Dobry i pewny dochód

zapewnia interes

położony

w śródmieściu pod przystę-

wnymi warunkami do sprze-

dania. Zgłoszenia pod »511«

dział inseratowy »Głosu Na-

rodu«. 1811 5

Restauracja

piwiarnia i kawiarnia z za-

pełnym urządzeniem jest zaraz z po-

wodu wyjazdu do sprzedania. Wia-

domość ul. Powiśle 1. 2. 1827 3

JEDYNA W KRAJU
FABRYKA PASÓW
maszynowych

Ignacego Wurma

w Krakowie, ul. Kanonicza 1. 18.

Sprzedam kilka for-

tepianów przegranych ti-

my Erard, Wirtl

Horbaer, Seiller, Pokorny. Ce-

ny bez konkurencji. Z. Raba

św. Jana L. 13. 1844

Sok malinowy

Najznakomitszy (tylko prawdziwy

z dużą ilością najprzedniejszej

cukru Przeworskiego gotowany w

syła handel delikatesów Kalendkie

wicza w Limanowej w naczyniach

4-ro klg. netto, po nader niskiej ce-

nie 3 złr. opłatnie w Austrii. Bie-

racym 100 klg. znaczny opust.

1830 20

10.000 i 20.000

Koron jest do ulokowania na biuro

też po banku lub Kasie Bez-

czędności, lub kupię dom, mogę przystąpić z tym

kapitałem, jako spółnik, do zakładu przemy-

slowego.

Zgłoszenia poste restante

Dębniki pod Krakowem

Okazicielowi 20-koronówki Serya 1633.

1815 4

Wydawca Dr Antoni Beaupre. R.

daktor odpowiedzialny Gustaw St.

charski. — W drukarni „Głosu Na-

rodu“ w Krakowie pod zarząd

St. Tomaszewskiego.